

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

189 szám.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. augusztus 23.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Amerikai levél.*)

I.

Az amerikai magyar sajtó és közvélemény nagy érdeklődéssel foglalkozik a budapesti sajtó ama cikkeivel, amelyek a kivándorlók pénzének a múlt hó végén ismét napirendre került kérdésével foglalkoztak!

A kivándorlók pénze!

Sok mindent lehetne erről a kérdéstről írni, egészen eltekintve az egyes bankok saját külön érdekeiktől. Mert nagyon sok pénz az az ugynevezett „kivándorlók pénze“, hiszen a most kiderült adatok szerint évről-évre több mint kétszáz millió korona kivándorlók pénze jut haza a budapesti bankok útján, pedig talán ugyanannyi, vagy nem sokkal kevesebb megy a magyarországi falvakba német és cseh bankokon keresztül. Van egy nagy csehországi bank, amelynek az a különlegessége, hogy nem postautalványon, amit még mindig be kell váltani a postán, vagy postásnál, hanem magyar készpénzben, pénzes levélben küldi a falvakba az amerikai dollárokat s igen sok amerikai magyar bankár kénytelen ezt a cseh pénzintézetet használni, mert a feleinek ez így tetszik legjobban.

A kivándorlók pénzének kérdése alkalmából azonban lehetetlen az amerikai magyar újságíróknak ismét rá nem mutatnia arra a legnagyobb hibára, amely az egész kivándorlási kérdés kezelése körül mutatkozik s ami nem más, mint az, hogy a magyar illetékes körök a kivándorlók pénzéről csak akkor vesznek tudomást, amikor annak miként való kezeléséről van szó, egyébként pedig agyonhallgatják, sőt letagadják.

Tudomásul kellene pedig venni végre is, hogy az egész kivándorlásnak egyedüli fenntartója és előmozdítója: a kivándorlók hazaküldött pénze. Ki lehet azt számítani gyönyörűen papíron, vezércikkben és parlamenti beszédben, hogy az a két-háromszáz millió hazaküldött korona semmi a kivándorlás által okozott erkölcsi, politikai, sőt gazdasági károkhöz képest, de az a földhözragadt nyomorult nép, amely azt a rengeteg pénzt Amerikából kapja, nem találja azt semminek, hanem tudja, hogy igen sok esetben egyenesen a nyomortól való megváltást, az árveréstől való menekülést jelenti számára.

Am ezzel a körülménnyel senki sem akar számolni, sőt általában, amikor nem arról van szó, hogy melyik bank kapja meg a jó businessst, letagadják a nép előtt az amerikai magyarság jólétét és el akarják hitetni azzal a néppel, amely évente százmilliókat kap az amerikai magyarságtól, hogy a kivándorlókra odaát rettenetes sors vár, Amerikában is nagy a nyomor, stb.

*) A „Pesti Hírlap“ szombati számában newyorki levelezőjének tanulságos cikkét közli, melyet lapunk mai és holnapi számában ismertetünk.

Innen messziről, Amerikából nézve, a dolgokat, bizony furcsának tűnik fel, hogy a kivándorlás kérdése iránt általában csak business szempontokból élénk az érdeklődés otthon.

Ha majd egyszer akkora lesz az érdeklődés az iránt, hogy hogyan lehetne olyan közállapotokat teremteni, hogy ne szoruljon az otthon maradt nép a kivándorlók pénzére s ne csábítsa az amerikai föld, mint amekkora mindig az érdeklődése az iránt, hogy melyik hajóstársaság kapja meg a kivándorlók szállítását és melyik bank a kivándorlók pénze kezelését, akkor talán megoldódik mégis a magyar kivándorlás kérdése is, de addig bajosan.

Az odahaza sokat szidott amerikai magyar bankárokat ugyancsak kellemetlenül érintette, hogy ép most tűnt el ismét két amerikai magyar bankár, ami csak jó alkalom arra, hogy ismét nagy általánosságban lehessen szidni az amerikai magyar bankárokat és példálózni a futó bankárokkal. Az igazság pedig az, hogy futó bankár mindenütt van ezen a világon s így az amerikai magyar bankárok közt is, de köztük sincs több, mint másutt s s egy évtized alatt nem futott meg annyi amerikai magyar bankár, mint amennyi szövetkezeti igazgató futott vagy próbált futni Budapestről az utóbbi pár év alatt.

A „Központi utazási iroda“ megszökött igazgatójáról már megemlékezett a Pesti Hírlap s azóta eltűnt ismét egy amerikai magyar bankár, Tomcsányi, de róla még nem tudják biztosan, csakugyan megszökött-e, vagy pedig baleset vagy bűntény áldozata lett.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— A bolgár király Fiumében. Ferdinánd bolgár király, mint már jelentettük, pénteken délután kevéssel hat óra után érkezett fia, Boris herceg, Nikolajeffi és Paprikov miniszterek s nagyszámu személyzet kíséretében Fiuméba. A király érkezése alkalmából a rendőrség széleskörű óvintézkedéseket fogatosított s a pályaudvar belső területére senkit sem engedett be. Mihelyt az udvari különvonat berobogott, a Budapest felé induló gyorsvonatot elindították, a különvonat pedig egyperces megállás után folytatta útját a szabadkikötőbe, ahol a hatos számú raktár mellett állott meg. A király, miután az Ungaro-Croata egyik igazgatóját s a „Salona“ gőzös parancsnokát szalonkocsijában kihallgatáson fogadta, átment a rendőrök sorfala között a délszaki növényekkel díszített gőzörsre, melynek hátsó árbócára azonnal felhúzták a bolgár királyi lobogót. Mikor Ferdinánd a hajóhidra lépett, a rendőrség egy tisztviselője lefényképezte őt, melyet a király barátságos mosollyal vett tudomásul.

A király ezután az említettek s Kuranda Adria vezérigazgató kíséretében megtekintette a hajót, majd Boris herceg sétát tett a városban, mire a gőzös több órás tartózkodás után Abbaziába ment. A Salona másnap, szombaton délelőtt visszatért Fiuméba, ahol több Bécsből érkezett udvari személyt vett fel s azután Antiváriba indult.

Említésre méltó, hogy Ferdinánd király Boris trónörökösrel együtt Cameral-Moravicán majdnem lemaradt az udvari vonatról, ahol gépcsere miatt tíz percig állott a vonat. A király kiszállt a kocsiból és mialatt fiával egy mozdonyt vizsgálgatott, a forgalmi hivatalnok jelt adott az indulásra, amelyet az utolsó pillanatban a kíséret tagjai akadályoztak meg. Lokven pedig majdnem eltorlaszolta a vonalat egy kisiklott tehervonat. Ha ugyanis a kisiklás másfélfé méterrel odébb történik, az udvari különvonat utasai csak nagy késéssel, átszállással érkezhettek volna Fiuméba.

— A központi választási bizottság ülése. A központi választási bizottság holnap kedden délelőtt ülést tart, melyen a jövő évi képviselőválasztási névsor ellen a Kuriához benyújtott felfolyamódásokat fogják tárgyalni. A bizottság ezután a beérkezett felfolyamódásokat a Kuriához terjeszti fel.

— Az ipartestület elhalasztott közgyűlése. A rendőrség, mint elsőfoku iparhatóság az általános ipartestület tagjait tegnap, vasárnap délután rendkívüli közgyűlésre hívta össze, hogy a lemondott igazgatóság helyébe az új igazgatósági tagokat megválasszák. Mint-hogy a múlt közgyűlésen panaszok merültek fel, hogy azon illetéktelen egyének is résztvettek, a rendőrség ez alkalommal a közgyűlési terembe csakis azokat az iparosokat engedte be, akik akár igazolvánnyal, akár személyazonossági tanukkal igazolták ipartestületi tagságukat. A rendkívüli közgyűlést délután három órára tüzték ki, az iparosok között azonban oly csekély érdeklődés mutatkozott a közgyűlés iránt, hogy azt meg sem lehetett tartani. Az alapszabályok szerint ugyanis szükséges, hogy a közgyűlésen legalább a tagok egyharmadrésze jelen legyen. Tegnap azonban még háromnegyed öt órákor sem volt meg a törvényes létszám.

Minthogy több tag megjelenésére már az előrehaladt idő ellenére sem lehetett számítani, Loibelsberger rendőrtiszt, a rendőrség ipartügyi előadója kihirdette, hogy a rendkívüli közgyűlést elhalasztja s az új közgyűlést szeptember negyedikére tűzi ki. A szeptemberi rendkívüli közgyűlésen azonban tekintet nélkül a jelenlevők számára, fognak határozni. A rendőrség képviselőjének beszédét a jelenlevők nagy zűgással és kiabálással vették tudomásul s hosszabb idő telt el, míg a Via Edmondo Amicisen levő városi iskola rajzterméből, ahol a közgyűlést meg akarták tartani, az elégedetlenek eltávoztak.

Említésre méltó, hogy a megjelentek között a reformpártiak voltak többségben, akik magukkal hozták a vörös szavazólapokat is, melyen elnöknek Zeiler Antalt, alelnököknek pedig Corradi Ubaldot és Selva Jánost jelölték. A reformpártiak, akik az ipartestületet újjászervezték, hogy az valóban az iparosok érdekeit képviselje, nagy korteskedést fejtettek ki; egyelőre azonban eredménytelenül.

Védekezés a kolera ellen. A délolaszországi kolerajárvány, minthogy Fiume szoros összeköttetésben áll az inficiált terület kikötőivel, érthető izgalmat keltett a város minden részében. A veszedelmes járvány behurcolásának megakadályozására pénteken és tegnap nagy tanácskozások folytak, hogy a védekezés módját megállapíthassák. Pénteken délelőtt a kormányzóságon volt konferencia, melyen a tengerészeti hatóság s a város képviselői vettek részt, tegnap délután pedig a tengerészeti hatóságnál tartottak értekezletet. A tegnapi tanácskozáson a városi tisztifőorvosi hivatal, a városi kórház, a susáki egészségügyi hivatal, a tengerészeti hatóság és révhivatal képviselői valamint a tengerészeti hatósági orvosok jelentek meg.

A tanácskozás hosszabb ideig tartott s elhatározták, hogy az 1903. évben Párisban tartott nemzetközi egészségügyi értekezlet idevonatkozó határozatai szerint járnak el. A veszélyeztetett vidékekről érkező hajók legévségét és utasait szigorú vizsgálatnak vetik alá, a gőzöket dezinficiálják mindent el fognak követni, hogy a kolera be ne hurcolhassák Fiuméba s a magyar-horvát tengerpart városaiba. A szükséges eljárásról értesíteni fogják az összes révhivatalokat s révkirendeltségeket is. A tanácskozás részleteiről azonban a jelenlevők felvilágosítást nem adtak, noha azok iránt mindenki érdeklődik s ez a közönség megnyugtására is alkalmas lett volna.

A közegészségügyi tanács tegnapi határozatai alapján foganatosították a hajóvizsgálatot az Adria hajóstársaság „Mátyás király” gőzösein is, mely a koleraórából inficiált délolaszországi területet érintette. A gőzöst, mely tegnap este hat óra felé érkezett a kikötő elé, a tengerészeti hatóság kiküldöttjei vizsgálták meg, akik a „Vontató” gőzösn mentek a hajó elé. A gőzösn mindent rendben találtak, ennek ellenére gondoskodás történt a hajó dezinficiálásáról. A hajón négy utas is érkezett, akiket szintén megvizsgáltak. A bizottság a kedvező eredmény ellenére a négy horvátországi utast megfigyelés alá helyezte s ma délben újból megvizsgáltatta őket a városi mentőállomáson.

Minthogy a kolera az inficiálástól számított öt napon belül üt ki, mindenkit aki az említett vidékekről jön öt napig megfigyelnek. Az öt napos vizsgálat vagy Fiumében történik, vagy ott, ahova az illetők utaznak. Minthogy a „Mátyás király” négy utasa ma hazautazik, a rendőrség táviratilag értesítette az illetékes hatóságokat, hogy még négy napon át tartásuk őket állandó megfigyelés alatt s naponként orvossal vizsgáltassák meg őket.

Munkatársunk ma kérdést intézett Blesich Mario dr. városi tisztifőorvoshoz, aki kijelentette, hogy aggodalomra semmiféle ok nincs s minden óvintézkedés megtörtént, hogy a járvány behurcolása megakadályoztassék.

Drágább lesz az anziksz. A képeslevezőlapgyárosok már hosszabb idő óta kartelet létesítésén fáradoznak, amelybe azonban eddig néhány gyáros belépni vonakodott. Közben azonban sikerült a konvenciót létrehozni s ennek első dolga volt az, hogy a színes levelezőlapok árát 10 százalékkal emelte. Ezt a drágulást egyelőre csak a képeslevezőlapokat árusító üzletemberek fogják megérezni, mert ezek a kicsinyben való eladás árát már nem igen emelhetik fel.

Pálmai István tanulmányútja. Pálmai István fiumei fogtechnikus a legújabb fogtechnikai vívmányok tanulmányozása és elsajátítása végett külföldre utazott. Pálmai tanulmányútja miatt fogműtermét szeptember tizedikéig zárva tartja.

Kivitelünk Mexicoba. Bánó Jenő mexicói főkonzul Budapesten igen sokat buzgólkodik, hogy Magyarország és Mexico között minél sűrűbb kereskedelmi összeköttetést létesítsen. Ebbeli munkássága nemcsak abban merül ki, hogy kereskedőinket állandóan informálja az ottani piaci viszonyokról, hanem maga is közbenjár kelendő árucikkünk kivitelének előmozdítása érdekében. Legújabbán arról értesíti a magyar kiviteli kereskedelmet, hogy a mexicói raktárházak vállalata olyan előnyöket nyújt kereskedőinknek, melyek mellett kivitelre képes árucikkeink könnyen juthatnak kelendőséghez. E társaság elfogad beraktározásra előzetes vámfizetés nélkül egyévi időtartamra külföldi árukat, azokból állandó mintaraktárt tart fenn, úgy, hogy az ottani kereskedők mindegyik kiviteli cikkünkkel könnyen megismerkedhetnek. Kereskedőink, kik a mexicói piacokon bevezetni óhajtják áruikat, igen használhatják ki a jelzett vállalat előnyeit.

Dalmácia és a magyar liszt. A Magyarország és Ausztria között a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozása tárgyában 1907. október 8-án kötött szerződés V. cikkének második bekezdése értelmében az osztrák kormány kötelezettséget vállalt az iránt, hogy a Dalmáciának konzunkóteles helyiségeibe bevitt liszt után szedett fogyasztási adót 1910. év végével meg fogja szüntetni, vagy pedig hogy a kérdést aként fogja szabályozni, hogy ezen fogyasztási adó, úgy mint az oda bevitt liszt után, Dalmáciában előállított liszt után is ugyanolyan összegben szedessék. Az osztrák kormány ezen rendelkezést aképen szándékozik végrehajtani, hogy a fogyasztási adó, mely az érvényben álló törvényes rendelkezések szerint Dalmácia említett helyiségeibe szállított lisztnek bevitelével fizetendő, 1911. évi január hónap 1-től kezdődőleg minden liszt után a származási helyre való tekintet nélkül, tehát a Dalmáciában előállított liszt után is be fog szedni. Ezzel a magyar malomiparnak egyik régi sérelme nyer orvoslást.

Amerikai hadihajók Fiumében. Mint hivatalosan jelentik, szeptember hónap közepén Fiuméba két amerikai hadihajó érkezik.

Az abbáziai Szegő-szanatoriumba az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek. Berger Samu Nagyváradról, Moskovits Emilné postafőtisztviselőné Nyiregyházaról Schultheisz M. kereskedő nejével Biáról.

Botrány egy fürdőben. Szombaton délután kinos jelenet színhelye volt a portorei tengeri fürdő. A botrány a fürdőnek a hölgyek részére fentartott helyén történt, melyet egy Sz. nevű fiatalember idézett elő. A fiatalember ugyanis átment a fürdő azon részére, ahol a nők fürödtek s leheveredett a homokos fövénybe, ahol botrányt idézett elő. Mikor ezt a közelben fürdő nők észrevették, egy atléta termetű urat kértek fel, hogy az ifjút megfenyítse. A büntetés példaszzerű volt, mert az illető ur a szóbanforgó cingár legényt nyakánál fogva a tengerbe dobta, hogy ott — lehűtse magát...

Heléna hercegnő utazása. Heléna szerb hercegnő ma a délelőtti bécsi gyorsvonat külön kocsjában udvarhölgye és udvarmestere kíséretében Fiuméba érkezett. A hercegnő a pályaudvarról automobilon a „Gödöllő” gőzshöz ment, amelylyel délelőtt tizenegy órakor Raguzába s onnan Antivariba utazott. Heléna hercegnő Antivariból Cetinijébe megy, hogy résztvegyen Nikita montenegrói fejedelem jubileumi ünnepségein.

Abbázia vendégei. A szomszédos Abbázia fürdő- és üdülőhelyet január 1-étől augusztus 16-áig összesen 31,124 fürdővendég látogatta meg. Augusztus 11-étől augusztus tizehatodikáig a vendégek száma 1157-tel szaporodott. Az augusztus 16-án ott üdülők száma 5735 volt.

Az „Adria” adománya. Az „Adria” hajóstársaság a gyermekbarát egyesületnek és a hajótörtek családjainak segélyalapja javára hatvan-hatvan koronát adományozott a „Pannonia” Cunard-gőzösn beszédett beléptidijából.

Lovrana vendégei. Az Abbazia szomszédoságában levő Lovranát augusztus 9-étől augusztus 19-éig összesen 381 idegen kereste fel.

Telefon a tengeren át. A modern technika nem ismer akadályt. Mindinkább tökéletesíti a tengeren át való telefonálást is. Az angol főpostahivatal, mint egy londoni távirat jelenti, most nagy lépést tett ebben az irányban. Legutóbb legújabb szerkezetű tengeralatti kábeleket rakatott le Dover és Cap Grisnez (Pas de Calais) között, hogy jobb összeköttetést teremtsen Anglia és Franciaország között és megkísérelje, nem-e lehetne ezen az uton telefonösszeköttetést létrehozni London és Amsterdam, továbbá London és Berlin, illetőleg London és a többi német város között. Ez az első ilyen kábel, amelyet nyílt tengeren helyeznek el. A Bodeni tóban van már ilyen kábel.

Villamosvasut Zágrábban. Zágrából jelenti tudósítónk, hogy Horvátországban a napokban nyílt meg az első villamosvasut. Zágráb város tanácsa az eddigi lovasutat alakíttatta villamosvasutá. Mikor az első kocszi végigrobogott az uton, a közönség sorfalat állott és lelkes zsviözással üdvözölte. A csinos kiállítású villamoskocsik a Ganzgyárból kerültek ki.

Agyonította a társa. Zoricich Mariano tersattoi fiu, akit mint megirtuk, egy eddig ismeretlen társa revolverrel a homlokán megsebesített, tegnap reggel a kórházban meghalt. A rendőrség folytatja a nyomozást a tettes kézrekerítésére. Ma a rendőrség kiküldöttei a nyomozást a környékre is kiterjesztették, mert az a gyanu merült fel, hogy a tettes a környéken tartózkodik.

Hamis pénz miatt letartóztatva. Kralj József negyvenhat éves szanivanszelei munkás tegnap este egyik óvárosi oszterijában két darab huszkoronás bankjegyet váltott fel. Váltás közben Kralj oly gyanusan viselkedett, hogy a korcsmáros felhívta rá a közelben tartózkodó rendőr figyelmét. Mikor ezt a munkás észrevette, futásnak eredt s egy öt és egy koronás ezüstpénzt eldobott. A pénzdarabokat összeszedték, Kraljt pedig a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták, mert kiderült, hogy az eldobált ezüstpénzek hamisak. Megmotozásakor még egy hamis öt koronást s összesen hetvenöt korona jó pénzt találtak nála. A rendőrség tegnap távirati megkereséseket intézett a szomszédos városok rendőrségeihez, hogy az elfogott egén előleteről adjanak részletes felvilágosítást. Válasz azonban eddig nem érkezett.

A Monte Maggiore fogaskerekű vasutja. Az isztriai helytartóság szeptember ötödikére tüzte ki a Draga di Lovranától a Monte Maggiorera tervezett villamos üzemű keskenyvágányu fogaskerekű vasut nyomjelzésének műtanrendőri bejárását és az állomási terveknek helyszíni tárgyalását.

Boltitűz. Tegnap este kilenc óra felé a sétálók észrevették, hogy Jechel droguistának a Corson levő üzlethelyiségéből füst tör elő. Tapasztalatukról értesítették a rendőrséget, mely viszont a tűzorséget rendelte ki. Mikor ezek a bolt előtt megjelentek, az ajtót elzáró vasrendőnyt kinyitották s a boltba hatoltak. A tűzoltók, mihelyt a füst kissé eloszlott, azonnal megállapították, hogy a tüzet két zsák lenmagliszt okozta, melyet tegnapelőtt hoztak a malomból az üzletbe. Örlés közben ugyanis a lenmagliszt áttüzesegett s mielőtt kihült volna, zsákokba tették és a drogeriába szállították. Az üzlethelyiségben aztán lenmagliszt tüzet fogott. A tüzet a tűzoltók rögtön eloltották. A kár mintegy ötven korona.

Baleset a Danubius-hajógyárban. Szombaton délután a Danubius hajógyárban baleset történt. Zavadi József harmincnégy éves budapesti illetőségű ács a dokk széléről egyensúlyát veszítve, beleesett a tengerbe, miközben hátát beleütötte a dokk egyik kiálló részébe, úgy hogy több sérülést szenvedett. Zavadi a kórházba szállították.

Rendőrök a kapucinusok templomában. Tegnapelőtt reggel az Ungaro-Croata társaság „Hegedüs Sándor” gőzösn, mintegy száz zárandok érkezett Fiuméba. A zárandok-csoport horvát zászlókkal és jelvényekkel a Stefánia-mólóról a kapucinusok templomába vonult. Időközben a rendőrség, amely csak napokkal ezelőtt tiltotta meg a jelvények viselését és a tüntető felvonulásokat, néhány rendőrt a templomba küldött. A templom ajtaja azonban zárva volt, mire néhány rendőr behatolt a templomba, ahol felszólították a tüntetőket, hogy azonnal vegyék le a jelvényeket, a zászlókat pedig csavarják össze. A tüntető zárandokok eleget tettek a rendőrök felszólításának.

Beiratások a pécsi jogakadémiában. A pécsi püspöki jogliceumban a jövő tanév első felére szóló beiratásokat szeptember elsejétől tizenötödikéig tartják meg. Az előadások pedig szeptember 16-án kezdődnek. Tanulmánydíj fejében annyiszor hét korona fizetendő, a hallgató heti órára a hallgató beiratkozik. Szegény hallgatókat a tanári kar teljes vagy féltandijmentesen részesít. Vannak azonkívül az akadémiának saját ösztöndíjai is. Az akadémiának diákasztalon (mensa academica) ebéd és vacsora álló ételmezésért havi husz koronát kell fizetni.

Távirat ◀ Telefon

Ügyvédjelöltek az igazságügyminiszterhez.

BUDAPEST, aug. 22. Tegnap a fővárosban az ország minden részéből összegyűlt háromszáz ügyvédjelölt tartott gyűlést, melyen elhatározták, hogy memorandumot intéznek az igazságügyminiszterhez, melyben állást foglalnak a reájuk nézve sérelmes törvénytervezet ellen.

Héderváry Oszttendében.

BUDAPEST, aug. 22. Héderváry miniszterelnök tegnapelőtt Hédervárra utazott s onnan tegnap neje és Bárczy titkár kíséretében három heti tartózkodásra Oszttendébe utazott. A miniszterelnök intézkedett, hogy a legfontosabb ügyiratokat távolléte alatt Oszttendébe küldjék.

Hirneves férfiak halála.

BUDAPEST, aug. 22. A kettős ünnep alatt két kiváló egyén halt meg. Székely Bertalan az ismert-festő s a festészeti akadémia igazgatója és Gáspár Imre, a régi jeles költő és újságíró, aki mindenkitől elhagyatva hunyt el a Rökus-kórházban. Gáspárt mint ingyenes halottat temették el.

Lichtenstein herceg haldoklik.

BÉCS, aug. 22. Lichtenstein Alajos herceg, Alsó-Ausztria tartományi marsallja ma reggel óta haldoklik.

A verseny áldozata.

BUDAPEST, aug. 22. A motorkerékpárosok tegnapi versenyén Tuskovich Vince motorjával neki ment a pályát elzáró drótkerítésnek. Tuskovich lezuhant s haldokolva szállították a kórházba.

Az olaszországi kolera.

RÓMA, aug. 22. Az utolsó huszonnégy órában a következő újabb koleraesetek történtek: Traniban kilenc megbetegedés, öt halálessettel, ezek közül három a régebbi megbetegedésekből. Qualiriában egy haláleset, Ruvóban egy, Cerignolében három halt meg, a hat régebbi megbetegedésből két halálzással. Bariban, Bitontóban Bisceglieben és Coratóban nem történtek újabb megbetegedések.

Munkabank alapítása.

BUDAPEST, aug. 22. A kisiparosok tegnapi kongresszusán elhatározták, hogy országos munkabankot fognak szervezni. A bank célja lesz, hogy a kisiparosoknak olcsó hitelt nyújtson.

Budapest a kolera ellen.

BUDAPEST, aug. 22. Bárczy István dr. polgármester minden intézkedést megtett, hogy a kolera behurcolását megakadályozhassa.

Sztrájkoló aratók.

VÉSZTŐ, aug. 22. Magyar pusztán kiűtött az aratómunkások sztrájkja. A főszolgabíró a helyszínén megjelenve három munkást harminc napi elzárásra ítelt, mire a többiek a büntetéstől való félelmükben ismét munkához láttak.

Erődsy Marosvásárhelyen.

MAROSVÁSÁRHELY, aug. 22. Erődsy főispán szombaton érkezett vissza Budapestről. A főispánt több ezer ember ünnepelte a népgyűlésen, ahol bizalmat szavaztak neki, este pedig tiszteletére fáklyásmenetet rendeztek.

Koburgék egyezsége.

PÁRIS, aug. 22. Lujza belga királyi hercegnő és volt férje Koburg Fülöp között a hosszú idő óta folyt tárgyalások után anyagi ügyeikre vonatkozólag egyezség jött létre.

Halálos automobil baleset.

MÜNCHEN, aug. 22. Róth báró földbírtokos automobiljával felborult s úgy ő mint sofőrje szörnyet halt.

Lezuhant aviatikus.

RÓMA, aug. 22. Vivat hadnagy ma felszállt aeroplánján és rövid ideig a város fölött lebegvén, lezuhant. A repülőgép romjai alól csak holttestét húzhatták elő.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart” szerkesztősége és kiadóhivatala:

Vicolo dell'Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :-: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek-tere 6.

„HUNGÁRIA”-szálloda

Fiume - Viale Francesco Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

Kifogástalan konyha és tiszta, jó minőségű magyar borok.

34 kényelmesen berendezett vendégszoba.

- Élőzenei kiszolgálás. - - Olcsó árak. -

:-: FUNDA ANTAL :-:

A „CONTINENTAL”-szálló volt tulajdonosa.

Adria szálló és étterem

Adamich és Adria utca FIUME Zmaič palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és vilnyos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

:-: Hangjegy- és könyvvarusítás. :-:

Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti árakon

— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

„DE LA VILLE”

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

THERAPIA-PAVILLON KÁVÉHAZ CIRKVENICA

LEGSZEBB HELYÉN A THERAPIA-FÜRDŐ MELLETT, ÁRNYAS PARK

:-: KÖZEPÉN. :-:

KIFOGÁSTALAN FRISÍTŐK ÉS KÁVÉHAZ

:-: ITALOK. :-:

Naponta cigányzene. :-: Naponta cigányzene.

Bratovich G. N.

: elsőrendű könyvkötészete :

a Castello utca 9. számú Kucich házban van. Telef. sz. 766.

Kifogástalan munka. :-: Olcsó árak.

Fiumei gyár könyvelőt és az irodai munkákban jártas, fiatal embert keres. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Cántrida "FIUME" vendéglő

●● a fürdővel szemben. ●●

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitűnő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyaráradi bor.

Kőbányai polgári és duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

Dr. Roman Adolf

tanulmányutjáról visszaérkezett és rendel légzési-, orr- és torokbetegeknek naponta d. e. 10—12-ig.

Susák, Villa Ružić 5. sz. Telefon 883 sz.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -

MAGYAR BOROK.

Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRAD FERENC tulajdonos.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰRÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban és chronométerekben.

Fiumei Ór- és Záró Intézet

Via Riva 2. - FIUME - Telef. 11-10

- Elvállal mindennemű felügyeletet
- és pedig: villák, hajók, raktárak,
- telkek gyárak és mindennemű
- szabadon fekvő áru őrzését a
- :: legelőnyösebb feltételek mellett. ::

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyárkezeskedik.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogériájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien II 297 Praterstr. 57

ORIENTALE KÁVÉHÁZ VELENCE

nagy bar-ral és tágas söresarnokkal egyesítve.

Riva degli Schiavon., - a tengerre induló vaporettok állomásával szemben.

Egyetlen modern kávéház és bar Velencében.

Az egész házat magába foglaló, e célra épült

elegáns helyiségek a lagunákra néző gyönyörű

tetőterasszal. - Kitűnő fagyaltok és frissítő

italok. - Kifogástalan kiszolgálás minden nyel-

ven. - Mérsékelt árak. :-

:: Az idegenek találkozó helye. ::

Estéknént orkesztrális hangverseny.

Csütörtökön és vasárnapon délutáni hangverseny 3 órától 6 óráig.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

"MERCUR"

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legfontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékaról műintézetemet telefon utján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a "MERCUR" könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA ÉS ÉTTERMEK

a Márkustér közvetlen közelében

teljesen újjáalakítva.

Szobák 2 1/2 lírától, teljes penzió 9 lírától feljebb.

Ritűnő konyha, tiszta italok.

Társaskocsi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GŐZFÜTÉS! FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTO LA.

Hungária Penzió

::: Lussingrande :::

Magyar ház modern komforttal. - Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegekészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar ügyvezető.

Varieté Hotel Susák

Estéknént elsőrendű művészi erők fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

Host G. M. drogériája Fiume

Via Molino 3. Braida.

Droguista, orvosi és sebészeti cikkek, olajfestékek és poralaku festékek, ecsetek, kefék, szivacsok, fénymáz, tea, rum, cognac stb. nagy raktára. Nagy választék illatszerekben, szappanok, tűzijátékszerek és képrámákban. BORERO CIPOCRÉM, Parkett fénymáz!

KÉSZ RUHA ÜZLET!

"ALLA CONVENIENZA"

Fiume Via Riva 6.

Óriási raktár kész férfi, fiu- és gyermek-ruhákban. ::

Uri fehérnemű, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, esernyők stb.

Igen mérsékelt árak!

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzió 2 peronyire a Márkustértől. - Villanyvilágítás - Fürdő.

Telefon 1386.

Teljes penzió 7 lírától. - Szobák 2 1/2 lírától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva A magyar vendégek részére jár "A TENGERPART".